

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ 21.3.2026

A1. Ο συντάκτης υποστηρίζει την επιστροφή του ανθρώπου στον φυσικό τρόπο ζωής. Επιλέγοντας την κατανάλωση φρούτων και λαχανικών, μειώνοντας τα επεξεργασμένα τρόφιμα και ενυδατώνοντας τον οργανισμό η φυσική κατάσταση και η διάθεση του ανθρώπου ενισχύονται. Ακόμα, το περπάτημα και το ποδήλατο βελτιώνουν την ψυχοσωματική του υγεία και εκτονώνουν την ένταση, ενώ τα εναλλακτικά μέσα μετακίνησης προστατεύουν το φυσικό περιβάλλον. Τελικά, ο συντάκτης διαπιστώνει ότι εφόσον ο άνθρωπος είναι εξαρτημένος από το περιβάλλον, ο φυσικός τρόπος ζωής επαναφέρει την ισορροπία στη σχέση του με αυτό.

B1.

- α) **Λάθος**, «Ως αυτόπτης μάρτυρας, βολτάροντας... των νερών του», 2^η παράγραφος.
- β) **Λάθος**, «Όμως, τη στιγμή που έβλεπα... η σπατάλη συνεχιζόταν», 3^η παράγραφος.
- γ) **Σωστό**, «Ένδειξη έγνοιας για τον πολίτη... που ξοδεύοταν χωρίς λόγο», 4^η παράγραφος.
- δ) **Λάθος**, «Ακόμα και όταν έβρεχε... πάνω από τα κεφάλια μας οι ουρανοί!», 4^η παράγραφος.
- ε) **Σωστό**, «Είδα με τα μάτια μου... για το κλίμα!», 5^η παράγραφος.

B2. Κυριολεκτικός τίτλος: Η σημασία του φυσικού τρόπου ζωής.

Μεταφορικός τίτλος: Ας βαδίσουμε ένα πιο φυσικό μονοπάτι.

B3. Το **Κείμενο 1** είναι άρθρο που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο, γεγονός που δικαιολογεί τον αποδεικτικό του χαρακτήρα σχετικά με το ζήτημα της αναγκαιότητας επιστροφής του ανθρώπου σε έναν φυσικό τρόπο ζωής. Ένα γνώρισμα αποδεικτικού λόγου είναι **η χρήση της ονοματοποίησης**. Στο χωρίο της πρώτης παραγράφου «Η αύξηση της κατανάλωσης... ρυθμίζουν τον ύπνο και τη διάθεση» ο συντάκτης κάνει χρήση **ονοματικών συνόλων**, που προσδίδουν στον λόγο σοβαρότητα και επισημότητα, κάνουν το ύφος τυπικό και απρόσωπο και τονίζουν την έννοια της διάρκειας και της γενικής - διαχρονικής αξίας που έχει για τον άνθρωπο η αύξηση της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών, ο περιορισμός των επεξεργασμένων τροφίμων και η επαρκής ενυδάτωση, ώστε ο συντάκτης να πείσει τους αναγνώστες για τη σημασία που έχει ο φυσικός τρόπος ζωής. Ακόμα ένα χαρακτηριστικό αποδεικτικού λόγου είναι **η χρήση της οριστικής έγκλισης**. Στο χωρίο της δεύτερης παραγράφου «Εξάλλου, η επιλογή των εναλλακτικών μέσων μετακίνησης ...την προστασία του περιβάλλοντος» **η οριστική έγκλιση** κάνει τον λόγο σοβαρό και επίσημο και αποτυπώνει με κατηγορηματικό και βέβαιο ύφος ότι πράγματι η επιλογή των εναλλακτικών μέσων μετακίνησης περιορίζει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και ενισχύει το αίσθημα κοινωνικής υπευθυνότητας για την προστασία του περιβάλλοντος, ώστε ο συντάκτης να πείσει τους αναγνώστες για τη χρήση τους.
Άλλα χαρακτηριστικά: επιστημονικά δεδομένα, γ' πρόσωπο.

Το **Κείμενο 2** είναι χρονογράφημα, ένα είδος πεζού λόγου με επικοινωνιακό χαρακτήρα, που συχνά αναφέρεται σε προσωπικές εμπειρίες και συνδυάζει το χιούμορ με τη σκωπτικότητα/ειρωνεία. Ένα χαρακτηριστικό που ενισχύει το επικοινωνιακό του πλαίσιο είναι **η αφήγηση μιας προσωπικής εμπειρίας**

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

του συντάκτη στο χωρίο «Περπάτησα και στην απόληξη του νησιού της Μαργαρίτας... η σπατάλη συνεχιζόταν», όπου **σε α' πρόσωπο αφηγείται** τις εντυπώσεις του από την επίσκεψή του στη Βουδαπέστη. Η αναφορά αυτή δίνει στον λόγο βιωματικότητα και εξομολογητικό ύφος, γεγονός που κάνει το κείμενο ζωηρό και παραστατικό, επικοινωνιακό και οικείο προς τον αναγνώστη, ελκύνοντας το ενδιαφέρον του. Παράλληλα, η δική του μαρτυρία από την επίσκεψή του στη Βουδαπέστη ευαισθητοποιεί και προβληματίζει τους αναγνώστες ενώ στηρίζει και το ζήτημα που προσπαθεί να αναδείξει στο κείμενό του, ότι δηλαδή παρά τις οικολογικές ανησυχίες που εκφράζονται στην Κεντρική Ευρώπη, η σπατάλη των υδάτινων πόρων συνεχίζεται.

Ένα ακόμα επικοινωνιακό στοιχείο που συνδυάζει **το χιούμορ με τη σκωπτικότητα/ειρωνεία** βρίσκεται στο χωρίο «Ποια οικολογική συνείδηση; Αυτή που ως φαίνεται...θυσία μας για το κλίμα!», όπου ο συντάκτης αμφισβητεί την οικολογική μας συνείδηση και ειρωνεύεται τις δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. **Το χιούμορ με την ειρωνεία** δίνουν αμεσότητα και ζωντάνια στον λόγο του, τον κάνουν επικοινωνιακό, θεατρικό και ελκύουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Ακόμα, αποτυπώνουν με ιδιαίτερη έμφαση το ζήτημα που επιδιώκει να αναδείξει, δηλαδή την υποκρισία των λαών της Ευρώπης, που δήθεν δρουν για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά οι δράσεις τους εξαντλούνται στα χάρτινα καλαμάκια, ώστε να μας ευαισθητοποιήσει και να μας προβληματίσει ότι επί της ουσίας δεν γίνεται τίποτα αποτελεσματικό.

Άλλα χαρακτηριστικά: ερωτήσεις, θαυμαστικά, εισαγωγικά, αποσιωπητικά, περιγραφές.

Γ1. Ποιον προβληματισμό εκφράζει το ποιητικό υποκείμενο για τη συμπεριφορά του ανθρώπου; Να απαντήσετε με αναφορά σε τρεις (3) διαφορετικούς δείκτες του κειμένου. Συμμερίζεστε τον προβληματισμό του ή όχι και γιατί; (150-200 λέξεις)

Η απάντηση περιλαμβάνει περισσότερους από τρεις δείκτες

Το ποιητικό υποκείμενο προβληματίζεται για την επιθετική στάση του ανθρώπου απέναντι στο φυσικό περιβάλλον. Ο άνθρωπος καταστρέφει το φυσικό τοπίο, το πέρασμά του είναι ισοπεδωτικό για τη φύση, όμως βλέπει τελικά και τον ίδιο, γιατί γκρεμίζεται μέσα στο χάος που προκαλεί η επέμβασή του και ίσως αυτό να τον διδάξει ότι η καταστροφική μανία του σε βάρος του περιβάλλοντος επιστρέφει στον ίδιο. Η βουλιμία του ανθρώπου αποτυπώνεται με **τη μεταφορά** «Αυτός ο άνθρωπος ρουφάει το τοπίο μ' όλες τις αισθήσεις του. Τι βουλιμία, Θεέ μου!», που δίνει έμφαση στη μανία του ανθρώπου να αντλήσει με όλες του τις αισθήσεις το φυσικό τοπίο. Μάλιστα, **ο ελλειπτικός λόγος σε συνδυασμό με το θαυμαστικό** στην επίκληση στον Θεό εκφράζει την αποδοκιμασία και την αγανάκτηση του ποιητικού υποκειμένου, που αδυνατεί να ερμηνεύσει αυτή τη μανία του ανθρώπου απέναντι στη φύση. **Το ασύνδετο σχήμα** «Εξαφανίζει ένα-ένα τα βουνά, στο βάθος, και τη θάλασσα και, πιο κοντά, σιτοβολώνες, αμπελώνες, ελαιώνες και, πιο κοντά ακόμα, δέντρα και άνθη και γρασίδι» συμπληρώνει την καταγραφή της αδηφάγου μανίας του ανθρώπου. Βουνά, θάλασσες, κάμποι, όλα θυσιάζονται στο καταστροφικό πέρασμα του ανθρώπου, που δεν σέβεται το φυσικό περιβάλλον και το κατασπαράζει. **Το σχόλιο** του ποιητικού υποκειμένου «Αν τον αφήσουμ' έτσι... θα καταβροχθίσει όλο τον κόσμο!» **με το θαυμαστικό στο τέλος** αποτυπώνει την απόγνωση του, τον φόβο του ότι η επέλαση του ανθρώπου στη φύση θα είναι ολοκληρωτική. Η απάντηση στις επιλογές του ανθρώπου δίνεται στο χωρίο «Όμως, να, γκρεμίζεται αίφνης μες την τρύπα που άνοιξε!». Καταστρέφοντας τη φύση ο άνθρωπος καταστρέφει τον ίδιο του τον εαυτό, γκρεμίζεται μέσα στο κενό που δημιούργησε. **Ο μεταφορικός λόγος** αποδίδει τα αποτελέσματα της επέμβασής του, ενώ το θαυμαστικό

1. ☒ Ούλφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

εκφράζει μάλλον το αίσθημα δικαίωσης και αποκατάστασης της τάξης, παρά την έκπληξη του ποιητικού υποκειμένου, επειδή μοιάζει να ήταν υποψιασμένο για την εξέλιξη αυτή. Έτσι, και με έντονη χρήση της **ειρωνείας** «Αν μάλιστα την περιφράξουμε κατάλληλα, μπορεί να γίνει αξιοθέατη κι ίσως να χρησιμεύσει και ως δίδαγμα σε όλους τους βουλιμικούς της ομορφιάς» το ποιητικό υποκείμενο ολοκληρώνει την αναφορά του τονίζοντας ότι αν αναδείξουμε το κενό που ο άνθρωπος προκάλεσε, αν «σώσουμε» το χάος που δημιούργησε και το κάνουμε αξιοθέατο, ίσως να πάρουμε ένα μάθημα για το μέλλον. Ίσως διδάχτούμε τι περιμένει όσους με βουλιμία κατασπαράζουν το σπίτι που τους φιλοξενεί, τη φύση.

Το κείμενο μου προκαλεί έντονο προβληματισμό, γιατί μοιάζει να αποτελεί μια προφητεία, που δυστυχώς στην εποχή μας επιβεβαιώνεται. Όσο πιο καταστροφικά επεμβαίνουμε στη φύση, τόσο πιο άγρια και επιθετικά δεχόμαστε τα αποτελέσματα αυτής της επέμβασης. Είναι καιρός, λοιπόν, να αλλάξουμε τρόπο ζωής και να επαναπροσδιορίσουμε τη σχέση μας με το περιβάλλον και να ζήσουμε αρμονικά με αυτό.

Δ1. Ο συντάκτης του Κειμένου 1 επισημαίνει την ανάγκη να επιστρέψει ο άνθρωπος στον φυσικό ρυθμό της ζωής. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι είναι αναγκαία μια τέτοια αλλαγή στάσης ζωής σήμερα και με ποιες επιλογές μπορείτε ως νέα γενιά να την υποστηρίξετε;

Λαμβάνοντας υπόψη και τα κείμενα αναφοράς, καταθέτετε τις απόψεις σας σε άρθρο που θα δημοσιευτεί σε εφημερίδα του δήμου σας. (350-400 λέξεις)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΦΩΝΗΣΗ

Ο μαθητής γράφει άρθρο που θα δημοσιευτεί σε εφημερίδα του δήμου. Το ύφος είναι ημιεπίσημο και ο τίτλος απαραίτητος. Ο μαθητής λαμβάνει υπόψη τη θέση του συντάκτη του Κειμένου 1, που επισημαίνει την ανάγκη να επιστρέψει ο άνθρωπος στον φυσικό ρυθμό της ζωής. Αυτή η παρατήρηση μπορεί να βοηθήσει τον μαθητή να οργανώσει τον πρόλογό του, να υποστηρίξει δηλαδή ότι είναι ανάγκη ο άνθρωπος να επιστρέψει στον φυσικό τρόπο ζωής και στη συνέχεια, με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, να αναφέρει τα ζητούμενα, τους λόγους που είναι αναγκαία μια τέτοια αλλαγή στάσης ζωής και τις επιλογές/τους τρόπους που η νέα γενιά μπορεί να την υποστηρίξει.

Ο πρόλογος μπορεί να γίνει και με χρήση της αντίθεσης: Αναφορά στους ρυθμούς της ζωής στις σύγχρονες κοινωνίες που απομακρύνουν από τον φυσικό ρυθμό της ζωής → άρα: ανάγκη του ανθρώπου να επιστρέψει στον φυσικό τρόπο ζωής και, με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, αναφορά στα ζητούμενα, τους λόγους που είναι αναγκαία μια τέτοια αλλαγή στάσης ζωής και τις επιλογές/τους τρόπους που η νέα γενιά μπορεί να την υποστηρίξει.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Λόγοι που καθιστούν αναγκαία την επιστροφή του ανθρώπου στον φυσικό τρόπο ζωής

- Ο άνθρωπος βελτιώνει τη φυσική του κατάσταση, επανακτά τη σωματική του υγεία και ισορροπία, νιώθει ευεξία, κερδίζει μακροζωία.
- Ο άνθρωπος βελτιώνει την ψυχική του υγεία, έχει διάθεση, ενέργεια, αποφορτίζεται από το άγχος και την ένταση των ρυθμών της ζωής, βιώνει μια φυσιολογική καθημερινότητα, χωρίς πίεση, νευρικότητα, θυμό, αισθάνεται ευχαρίστηση και πληρότητα, δίνει χρόνο στον εαυτό του, επανασυνδέεται με το είναι του,

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

βελτιώνει τη σχέση του με τον κοινωνικό του περίγυρο, ζει αρμονικά και ήρεμα στην κοινωνική του ζωή, στην οικογένεια, στο εργασιακό του περιβάλλον.

- Επιστρέφοντας στον φυσικό τρόπο ζωής ο άνθρωπος αναλαμβάνει έμπρακτα την κοινωνική του ευθύνη απέναντι στο φυσικό περιβάλλον, περιορίζει τη χρήση επεξεργασμένων τροφών που επιβαρύνουν το περιβάλλον, προτιμά τα εναλλακτικά μέσα μετακίνησης που περιορίζουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, κάνει επιλογές περισσότερο οικολογικές, αντικαταναλωτικές, στρέφεται στη βιώσιμη ανάπτυξη, χωρίς να εξαντλεί τους φυσικούς πόρους και τις πηγές ενέργειας.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Οι νέοι και οι επιλογές ενός εναλλακτικού φυσικού τρόπου ζωής

- Αθλητισμός, άσκηση και υγιεινή διατροφή
- Χρήση εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης
- Ανακύκλωση και προτίμηση αγοράς αγαθών που προέρχονται από ανακύκλωση άλλων αγαθών
- Εξοικονόμηση ενέργειας/Προτίμηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας
- Αντικαταναλωτικός τρόπος ζωής, μέτρο-ισορροπία στην κατανάλωση, ιεράρχηση αναγκών, αγορά προϊόντων που έχουν ξαναχρησιμοποιηθεί, προσφορά-δωρεά προϊόντων που δεν μας χρειάζονται
- Εθελοντική εργασία στην προστασία του περιβάλλοντος
- Αποκέντρωση, ζωή σε μικρές πόλεις-χωριά
- Εναλλακτικές μορφές επιχειρηματικότητας, όπως ο αγροτουρισμός